

Rakennusteollisuus

Työvoiman tarve kasvaa tulevaisuudessa edelleen

Rakentamisen osaajapula ratkeaa koulutuksen remontilla ja kansainvälisillä osaajilla

Rakennusteollisuuden osaamistarveselvityksen julkistus 29.10.2021

Yhteiskuntasuhdepäällikkö Lauri Pakkanen

Rakennettuun ympäristöön kohdistuu valtavia paineita

Kaikilla on oikeus taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväan elämään postinumerosta riippumatta

Kasvukeskusten täytyy ratkaista uudisrakentamisen haasteet

Koko Suomen pitää uudistua kestävästi korjausrakentamalla

Suomi pitää yhdistää sisäisesti ja ulkoisesti

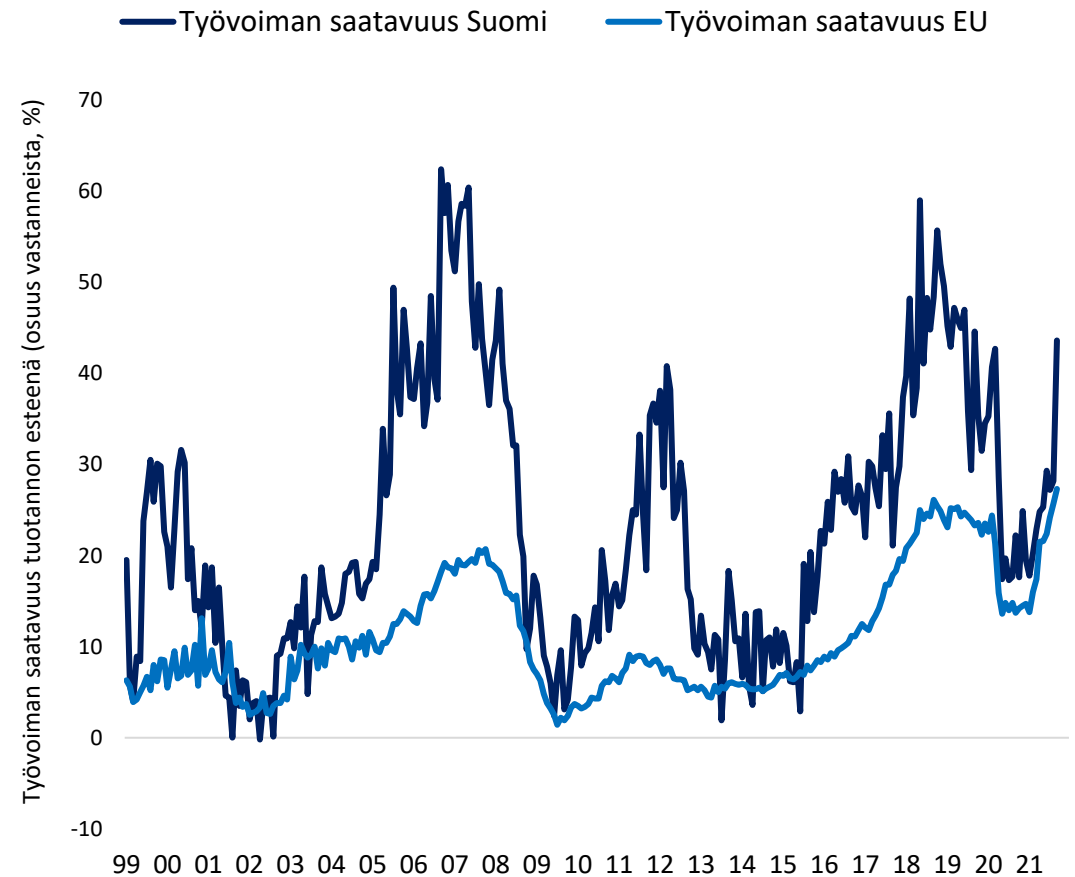
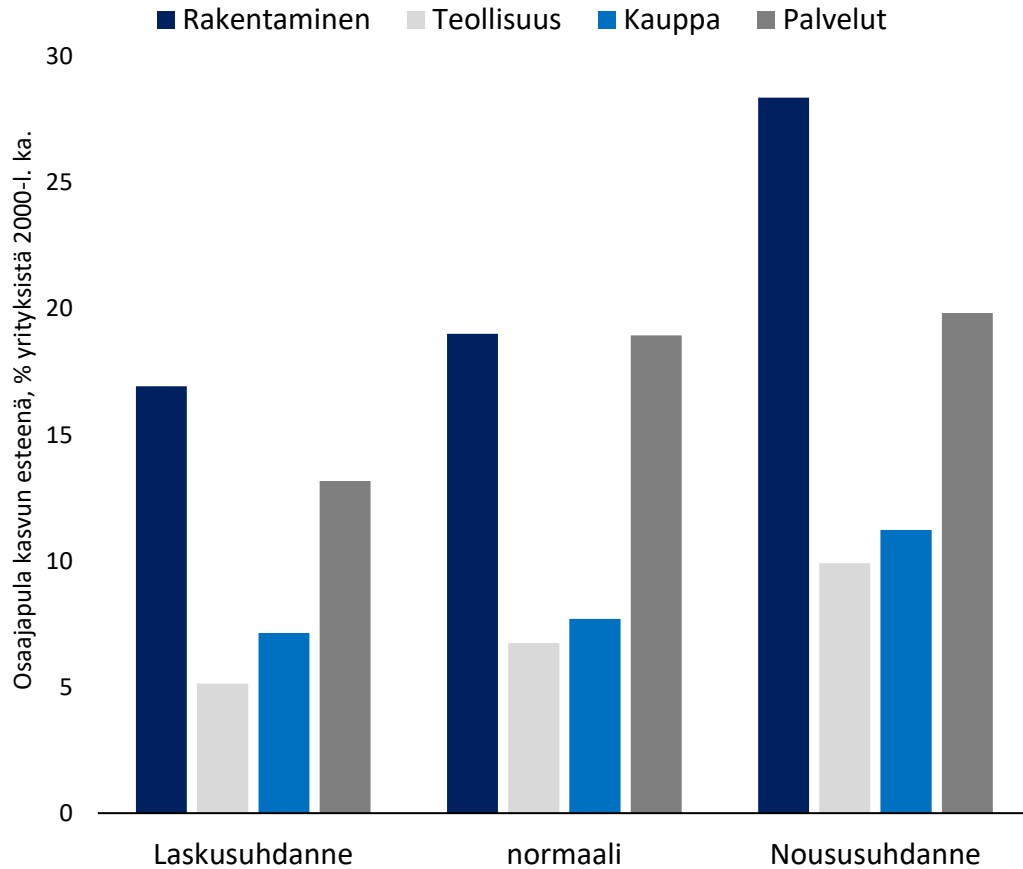
Krooninen osaajapula ei helpota jatkossakaan

Rakennusalan työvoiman tarve kasvaa tulevaisuudessa

- Rakennusalan kokema työvoimapula on kaikissa suhdannetilanteissa muita toimialoja suurempi.
- Suomessa rakennusalan yritysten kokema työvoimapula on muuta Eurooppaa suurempi.
- Osaajapulaan ei ole onnistuttu vastaamaan riittävässä määrin koulutustarjonnan lisäämisellä tai erilaisilla hankkeilla.
  - Osaajapula koskee sekä toisen asteen ammattitaitoista työvoimaa että korkea-asteen asiantuntijoita.
- Selvitys toteutettiin yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.
- Selvitykseen vastasi 459 rakennusteollisuuden yritysten edustajaa 382 yrityksestä.

Osaajapula ei riipu suhdanteista

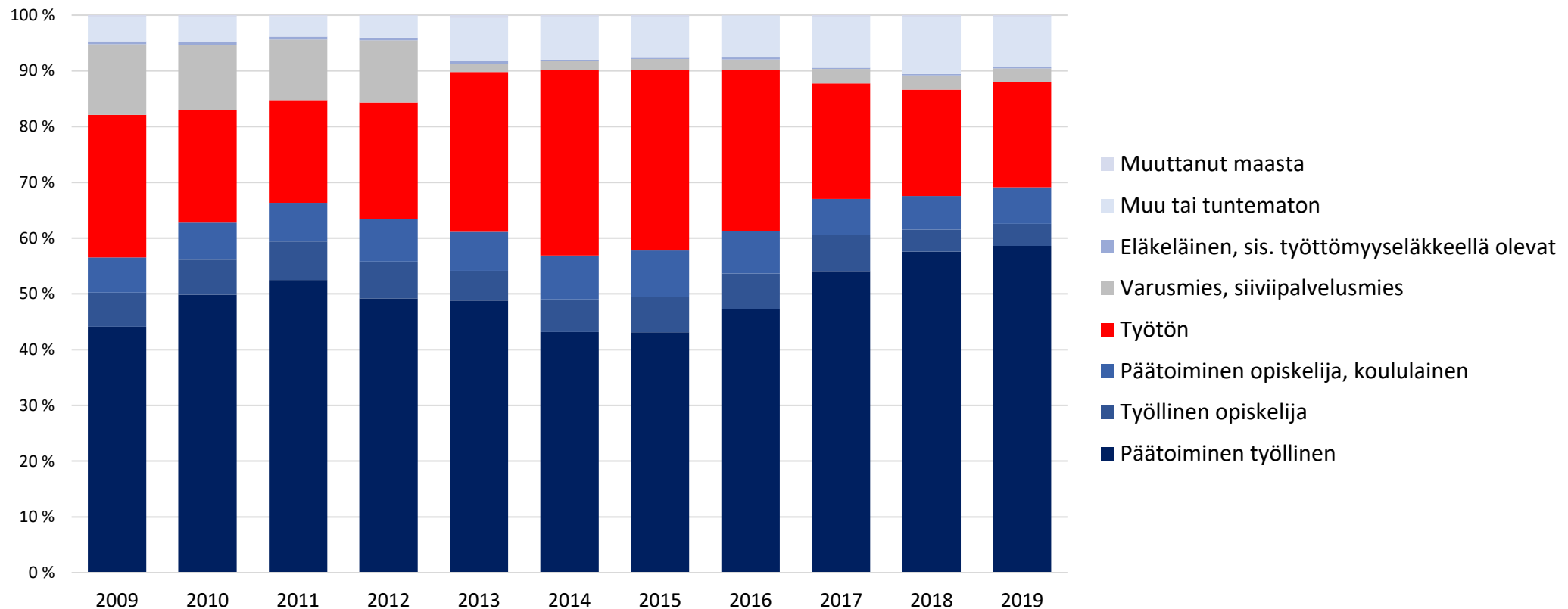
Rakennusalan yritysten kokema työvoimapula Suomessa on suurempi kuin muualla Euroopassa

Ammattikoulusta valmistutaan liikaa työttömiksi

Työttömien osuus on pienentynyt hieman

Rakennusalan* ammattikouluista valmistuneiden sijoittuminen vuosi valmistumisen jälkeen (%-osuus)

Rakennusalan uudistumiseen kohdistuu paineita

Rakennusalan menestymisen mahdollisuuksilla on iso vaikutus ilmastoon ja Suomen kilpailukykyyn

Mikä mielestäsi vaikuttaa eniten rakennusalan kehitykseen lähivuosina?

Kotimaisen työvoiman saannin romahtaminen, kun vanha kaarti jää eläkkeelle ja nuorisosta ei kasva tekijöitä juuri lainkaan.

Osaavista työntekijöistä on ja tulee olemaan huutava pula.

Korjausrakentamisen ammattilaisten koulutustarve tulee lisääntymään huomattavasti.

Teknologioiden kehittyminen ja rakentamisen siirtyminen enemmän tehtaisiin. Ilmastonmuutos!

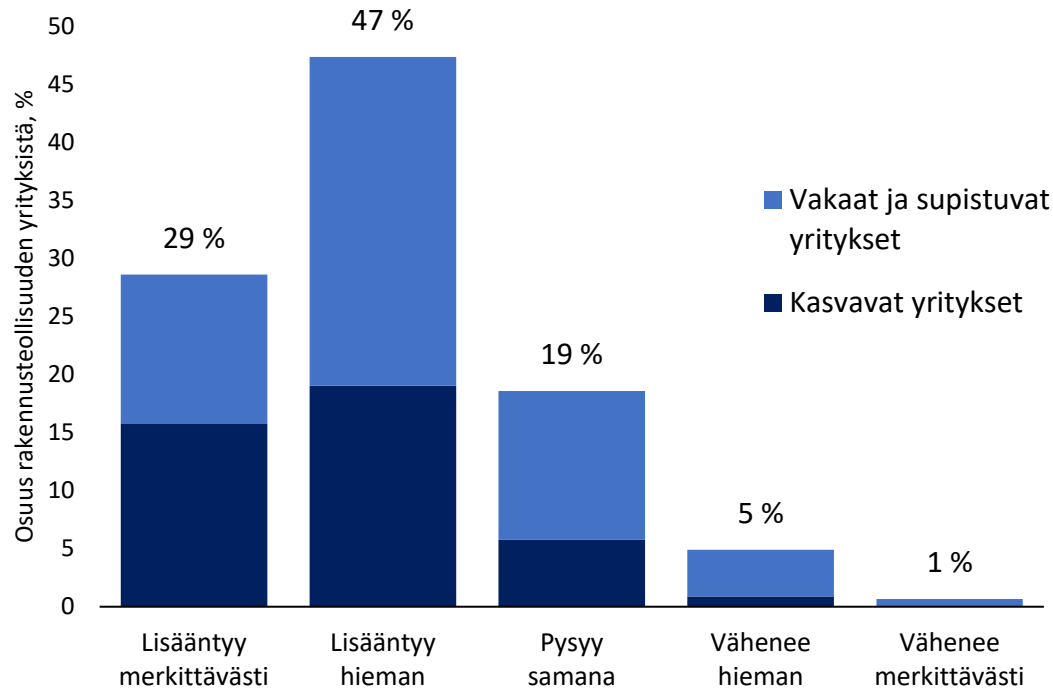
Digitalisaatio tuo läpinäkyvyyttä ja poistaa toivottavasti turhaa tekemistä sekä viiveitä.

Rakennusliikkeessä vaaditaan tulevaisuudessa yhä enemmän osaamista perinteisen rakentamisen ulkopuolelta.

Työvoiman tarve on kasvaa tulevaisuudessakin

Lähes 70 prosenttia yrityksistä arvioi työvoiman rekrytoimisen olevan melko tai erittäin vaikeaa

Miten arvioitte koko rakennusalan työvoimantarpeen kehittyvän tällä vuosikymmenellä, kun huomioitte esimerkiksi uudis- ja korjausrakennustarpeen sekä työvoiman eläköitymisen koko maan tasolla?

76 % Rakennusteollisuuden yrityksistä arvioi alan työvoimantarpeen kasvavan.

68 % Rakennusteollisuuden yrityksistä ilmoitti osaavan työvoiman rekrytoimisen olevan melko tai erittäin vaikeaa.

71 % Ulkomaista työvoimaa käyttävistä yrityksistä ilmoitti käytön syyksi työvoimapulan tai puutteet kotimaisten hakijoiden osaamisessa. 16 % mainitsi syyksi palkkatason.

55 % Rakennusteollisuuden yrityksistä ei ole valmiita palkkaamaan henkilöitä, jotka eivät puhu suomea (tai ruotsia).

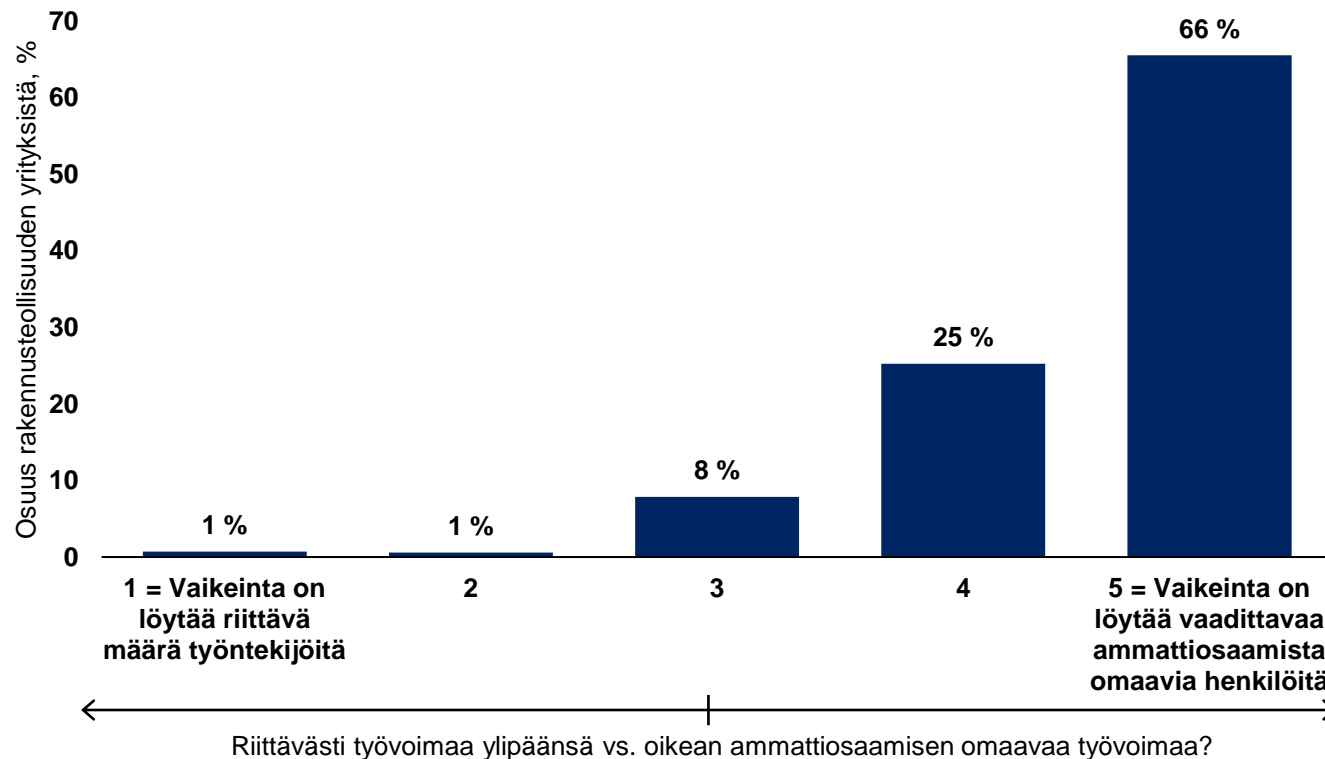
90 % Rakennusteollisuuden yrityksestä pitää oikean ammattiosaamisen omaavien henkilöiden löytämistä suurempana haasteena, kuin ylipäänsä riittävän työvoiman määrän löytämistä.

Määrä vai laatu?

Oikean henkilön löytäminen on hankalaa

Kumman arvioitte olevan rekrytointeja toteutettaessa suurempi haaste:
löytää riittävästi työvoimaa vai oikean ammattiosaamisen omaavaa työvoimaa?

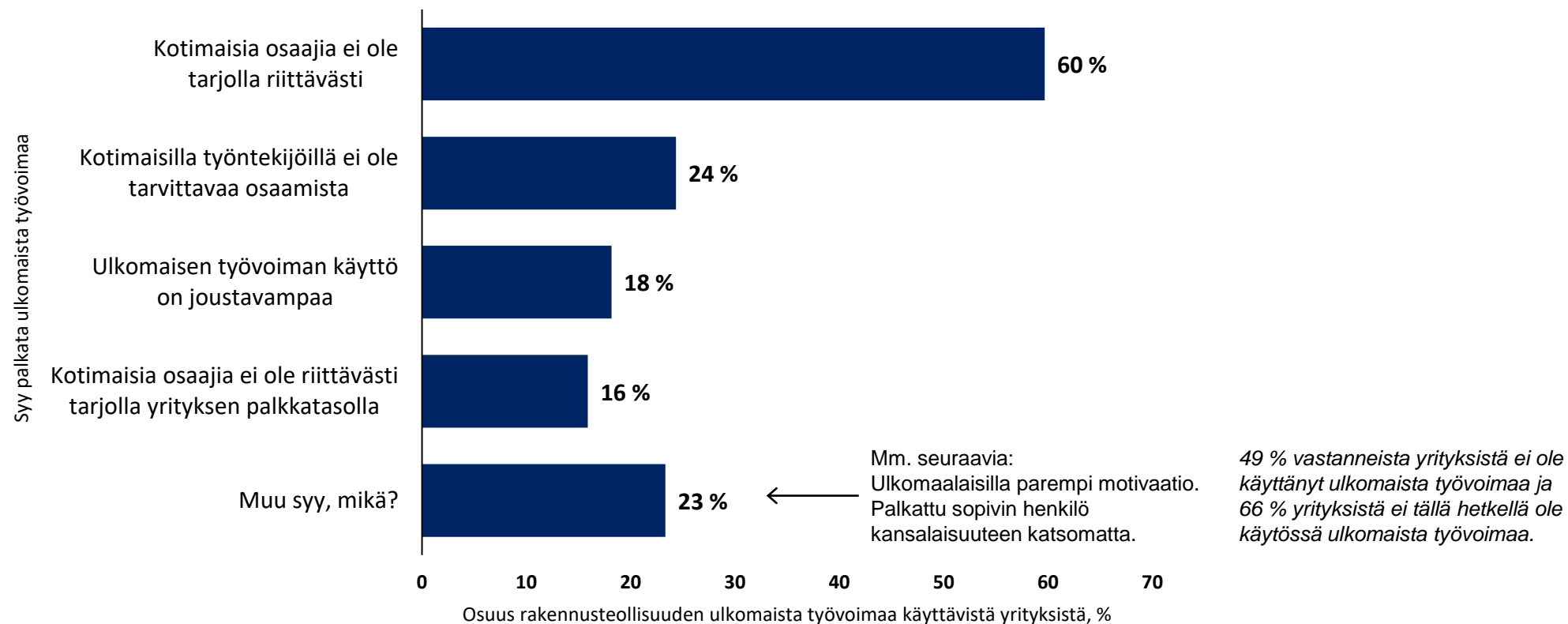
9/10

Rakennusteollisuuden yrityksistä ilmoitti ammatti-työvoiman löytämisen olevan haastavampaa, kuin tarvittavan työvoiman löytäminen ylipäänsä.

Kotimaasta ei löydy riittävästi osaajia

Palkka ei ole ulkomaisten käytön juurisyy

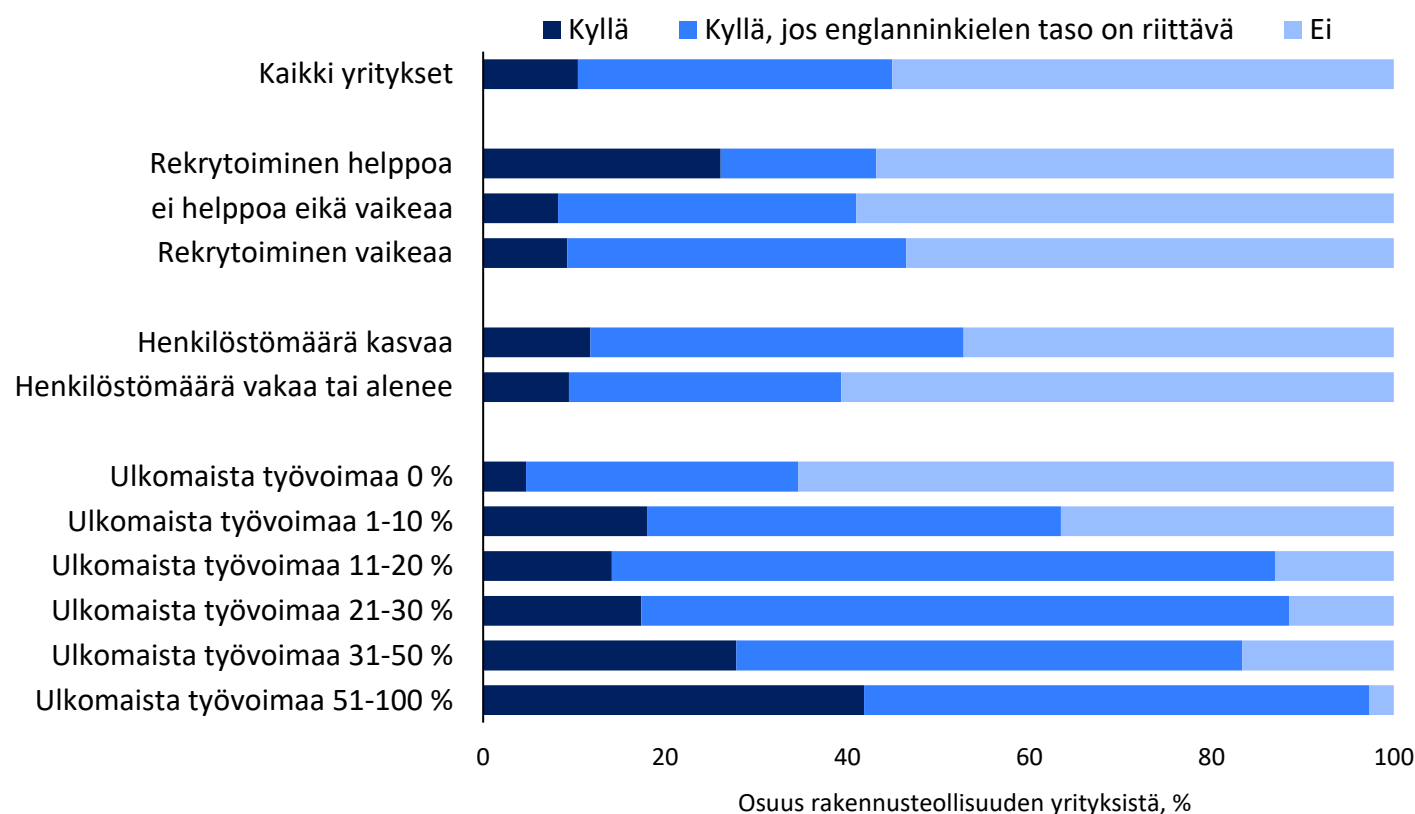
Mikä on tärkein syy miksi yrityksesi palkkaa ulkomaista työvoimaa?

Kielikysymykseen pitää löytyä ratkaisuja

Palkkaaminen törmää liian usein kielimuuriin

Onko yrityksesi valmis palkkaamaan henkilöitä, jotka eivät puhu suomea (ruotsia)?

10 %

Rakennusteollisuuden yrityksistä on valmiita palkkaamaan henkilöitä, jotka eivät puhu suomea (ruotsia).

35 %

Rakennusteollisuuden yrityksistä on valmiita palkkaamaan suomea osaamattomia henkilöitä, jos englanninkielen taso on riittävä.

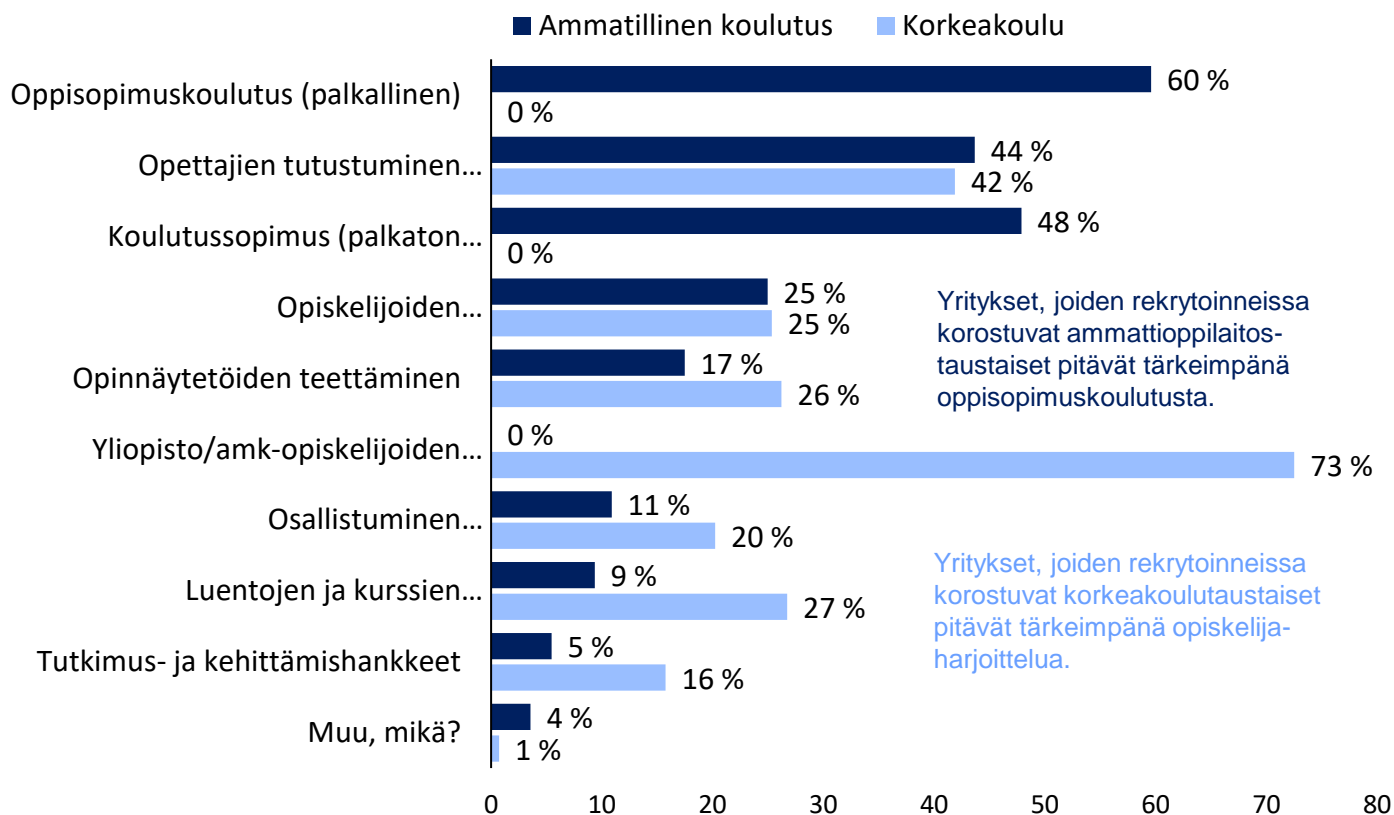
55 %

Rakennusteollisuuden yrityksistä ei ole valmiita palkkaamaan henkilöitä, jotka eivät puhu suomea (ruotsia).

Yritykset haluavat lisätä oppilaitosyhteistyötä

Mahdollisuutta yhteistyöhön pidetään hyvänä

Mitä oppilaitosyhteistyötä pitäisi mielestäsi lisätä?

47 %

Rakennusteollisuuden yrityksistä on sitä mieltä, että yrityksellä on hyvät mahdollisuudet työssäoppimispaikkojen tarjoamiseen opiskelijoille. 19 % kuvasi mahdollisuudet huonoiksi.

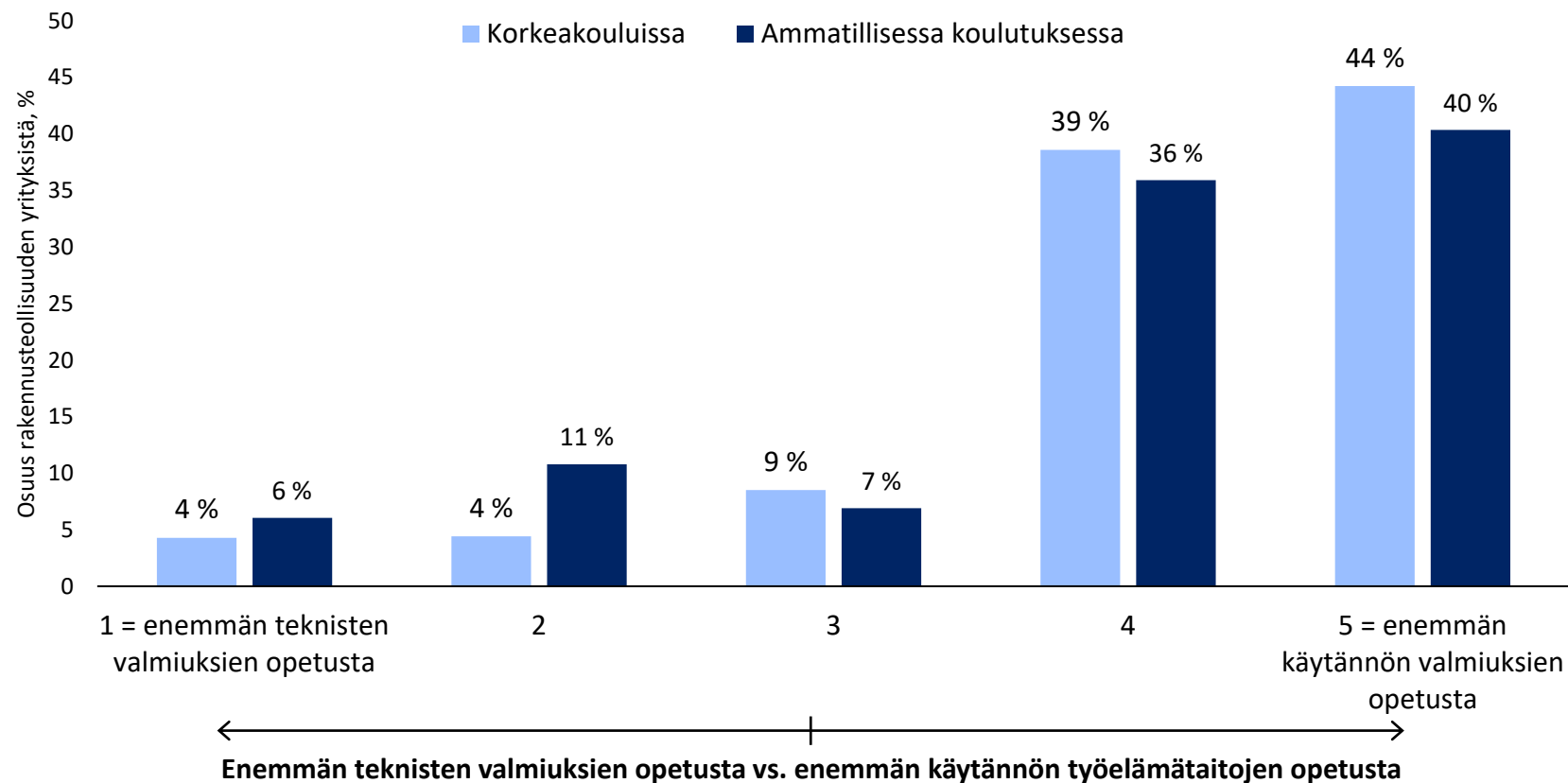
28 %

Rakennusteollisuuden yrityksistä on sitä mieltä, että markkinoilla on tarjolla yrityksen ja sen henkilöstön tarpeita vastaavaa täydennyskoulutusta. 40 % on sitä mieltä, että ei ole.

Yritykset kaipaavat lisää käytännön valmiuksia

80 prosenttia painottaisi enemmän käytännön taitojen opetusta jopa teknisten valmiuksien kustannuksella

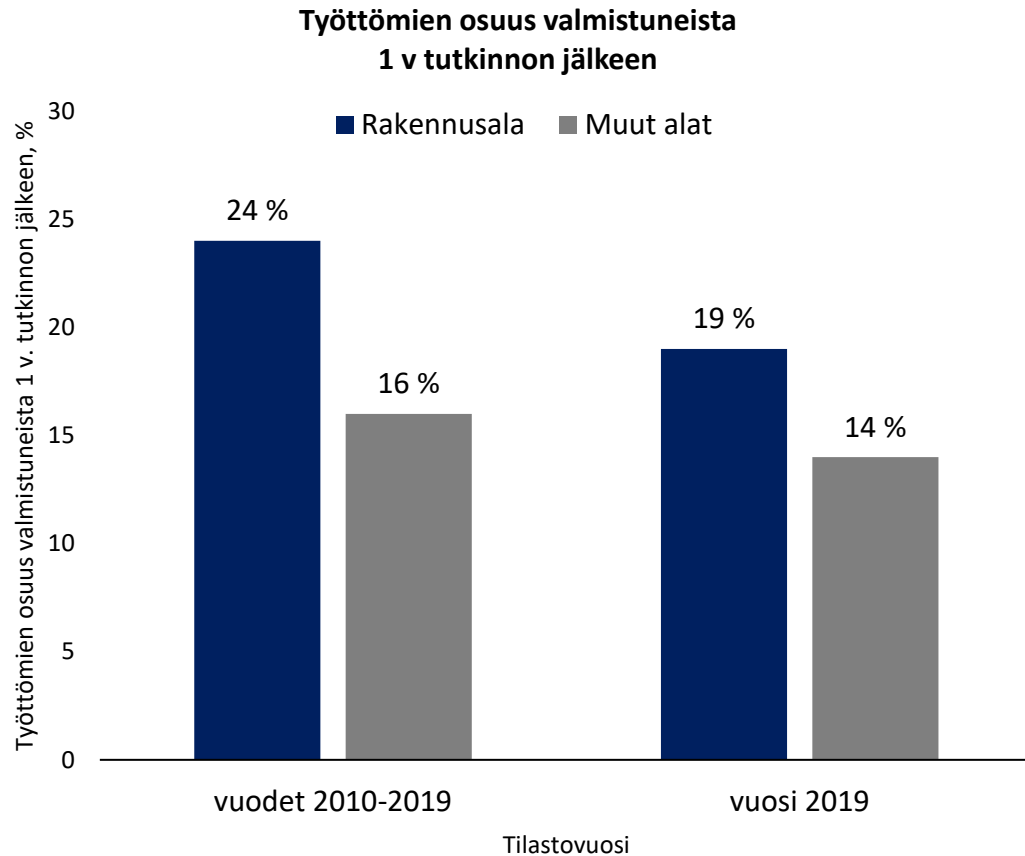
Pitäisikö teknisiä valmiuksia tai käytännön työelämätaitoja painottaa opetuksessa aiempaa enemmän?

Rakennusteollisuuden yritykset painottaisivat alan koulutuksessa aiempaa enemmän käytännön valmiuksien opetusta – jopa teknisen osaamisen kustannuksella

Osaaminen ja asenne eivät kohtaa

19 % rakennusalan ammatillisen tutkinnon suorittaneista on työttömiä 1 vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen

Rakennusteollisuuden yritysten mielikuvat »

Miksei vastavalmistunutta palkattaisi?

- » Työnhakijan työhaluttomuus
- » Työnhakijan osaaminen ei riitä
- » Työn todellisuus ei vastaa hakijan mielikuvaa

Näillä avulla töitä vastavalmistuneelle

- » Reipas asenne
- » Oppimishalu
- » Vastuunkantaminen

Missä vika, jos osaaminen jäänyt vajaaksi?

- » Puutteet oppilaiden oppimisvalmiuksissa ja motivaatiossa
- » Opetushenkilökunnan osaamistaso ei ole riittävä
- » Koulutuksen sisältö on väärä

Miksi valmistuneet eivät työllisty?

Työnhakijan työhaluttomuus ja osaaminen nousevat kärkeen

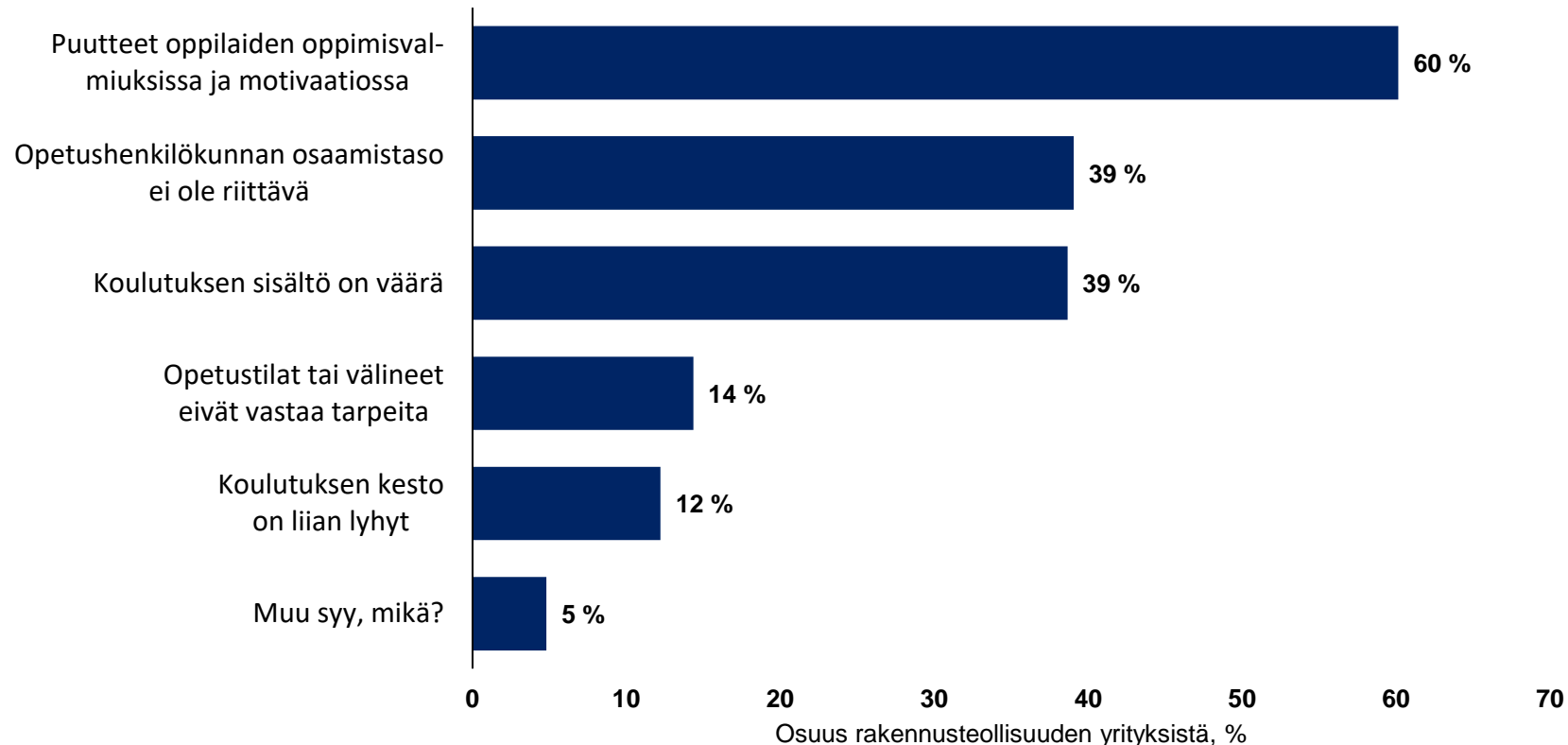
Mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä syitä siihen, että rakennusalan yritys ei palkkaisi ammatillisista oppilaitoksesta vastavalmistunutta suoraan koulun penkiltä?

Miksi osaaminen on puutteellista?

Puutteet oppimismotivaatiossa ja opetuksen osaamisessa nousevat kärkeen

Mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä syitä siihen, että rakennusalan yritys ei palkkaisi ammatillisista oppilaitoksesta vastavalmistunutta suoraan koulun penkiltä?

Krooninen osaajapula ei helpota jatkossakaan

Rakennusalan tarvitseman työvoiman osuus työvoimasta kasvaa tulevaisuudessa

- Rakennuslana osaajapula on kroonista - yritysten kokema työvoimapula on muuta Eurooppaa suurempi.
- Rakennusalan toimintaympäristö muuttuu koko ajan haastavammaksi – samalla työnkuvat ja urapolut ovat yhä moninaisempia.
- Kotimaasta ei enää löydy riittävästi osaajia - kansainvälisiä osaajia tarvitaan lisää.
  - Palkka ei ole ulkoimaisen työvoiman käytön juurisyy.
  - Monikielisyyden haasteet on ratkaistava.
- Koulutus vaatii suurta remonttia - resurssilisäysten rinnalle otettava myös sisällölliset uudistukset.
  - Yritykset kaipaavat opetukselta lisää käytännön valmiuksia – jopa teknisen valmiuksien kustannuksella.
  - Yritykset ovat valmiita konkreettiseen yhteistyöhön.
- Vastavalmiin palkkaamisen esteenä usein osaaminen ja asenne.
  - Oppimisen esteenä opiskelijoiden oppimismotivaatio ja puutteet opettajien osaamistasossa.